

CANCEROGENEZA – EVOLUȚIA IDEILOR

Petru Tataru

(Conducător științific: Leonid Lîsîi, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de biochimie și biochimie clinică)

Introducere. Problema originii cancerului pare a fi transformarea malignă a primei celule, ipoteză emisă și susținută de-a lungul timpului de: (1) teoria mutației genetice; (2) teoria diferențierii aberante; (3) teoria virotică; (4) teoria selecției celulelor.

Scopul lucrării. A urmări evoluția actuală a cancerogenezei prin prisma a 3 perspective: diagnostic, tratament și factori de prognostic.

Material și metode. Pentru realizarea obiectivelor trasate, s-a utilizat metoda scentimetrică bazată pe review-ul literaturii: „Bakwill, F. (2004) *Nat. Rev. Cancer*, 4”; „Baylin, S.B., and Ohm, J.E., (2006) *Nat. Rev. Cancer*, 6”; „Dranoff, G. (2004) *Nat. Rev. Cancer*, 4”; „Greaves, M. (2007) *Nat. Rev. Cancer*, 7”; „Tisdale, M.J. (2002) *Nat. Rev. Cancer*, 2”.

Rezultate. Conform metodei scentimetrice cancerogeneza este propulsată de 2 forțe aparent incompatibile: mutageneza – proces haotic și epigeneza – proces înalt ordonat.

Concluzii. (1) Cancerogeneza umană este un proces multistadial atât la nivel fenotipic, cât și genotipic, care reflectă acumularea unui număr de modificări genetice ce conduc la transformarea progresivă a celulei normale spre o celulă malignă. (2) Progresia de la un țesut normal spre un cancer invaziv are loc în decurs de 5-20 ani și este influențată atât de factori de mediu, cât și de factori genetici (ereditari sau nu), metabolici, hormonal sau imunologici.

Cuvinte cheie: cancerogeneza, teoria mutației genetice, diferențiere aberantă, selecție celulară, celulă malignă.

CANCEROGENESIS – THE EVOLUTION OF CONCEPTIONS

Petru Tataru

(Scientific adviser: Leonid Lîsîi, PhD, university professor, Chair of biochemistry and clinical biochemistry)

Introduction. The problem of the origin of cancer seems to be the malignant transformation of the first cell, a hypothesis issued and sustained over time by: (1) the genetic mutation theory; (2) the aberrant differentiation theory; (3) the viral theory; (4) the cell selection theory.

Objective of the study. To follow the current development in cancerogenesis through the three perspectives: diagnosis, treatment and prognostic factors.

Material and methods. To achieve the set objectives, was used the "scentimetric" method based on literature review "Bakwill, F. (2004) *Nat. Rev. Cancer*, 4"; "Baylin, S.B., and Ohm, J.E., (2006) *Nat. Rev. Cancer*, 6."; "Dranoff, G. (2004) *Nat. Rev. Cancer*, 4"; "Greaves, M. (2007) *Nat. Rev. Cancer*, 7"; "Tisdale, M.J. (2002) *Nat. Rev. Cancer*, 2".

Results. According to the scentimetric method it is denote that carcinogenesis is propelled by two forces apparently incompatible: mutagenesis – a chaotic process and epigenesis – a highly organized process.

Conclusions. (1) Human cancerogenesis is a multistage process both at the phenotypic as well as at the genotypic level, reflecting the accumulation of a number of genetic alterations that lead to progressive transformation of the normal cell into a malignant cell. (2) The progression from a normal tissue to an invasive cancer occurs within 5-20 years and it is influenced both by environmental factors as well as by genetic (hereditary or not), metabolic, hormonal or immunological factors.

Key words: cancerogenesis, genetic mutations theory, aberrant differentiation theory, cell selection, malignant cell.